

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἄλεκτρυόνων ἀγῶν πόθεν ἀρχὴν ἔλαβεν.

[Ἐκ τῶν τοῦ Αἰλιανοῦ.]

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην, Ἀθηναῖοι νόμον ἔθεντο ἀλεκτρυόνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁδε ὁ νόμος, ἐρῶ. "Οτε Θεμιστοκλῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐξῆγε τὴν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλεκτρυόνας ἐθεάσατο μαχομένους, οὐδὲ ἀργῶς αὐτοὺς εἶδεν· ἐπέστησε δὲ τὴν στρατιάν καὶ ἔρη πρὸς αὐτοὺς, Ἄλλ' οὗτοι μὲν οὔτε ὑπὲρ πατρίδος, οὔτε ὑπὲρ πατρῶων θεῶν, οὐδὲ μὴν ὑπὲρ προγονικῶν ἠρίων κακοπαθοῦσιν, οὐδὲ ὑπὲρ δόξης, οὐδὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας, οὐδὲ ὑπὲρ παιδῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ ἠττηθῆναι ἐκάτερος, μὴδὲ εἶξαι θατέρῳ τὸν ἕτερον. Ἄπερ οὖν εἰπὼν ἐπέρρωσε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ τοῖνον γενόμενον αὐτοῖς σύνθημα τότε εἰς ἀρετὴν ἐβουλήθη διαφυλάττειν καὶ εἰς τὰ ὅμοια ἔργα ὑπόμνησιν.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ἡ πέρδικα καὶ ἡ κακὴ μάνα.

[Κρήτης.]

Κι' ἀπίτης¹ καὶ τὸ γέννησε κ' ἐδουλοκόπησέν το
Εἰς τὴν ποδιάν τοῦ τό 'βαλε πᾶ νὰ τὸ καταλύσῃ.
Ἐ τὴν στράτα τση συναπαντᾷ πέρδικα πλουμισμένη.
Ἐ ποῦ πᾶς σκύλα; ποῦ πᾶς Ὀβρηά; ποῦ πᾶς μαγα:ισμένη;
Ἐ γῶ 'χα δώδεκα παιδιὰ καὶ λέω νὰ 'χα κι' ἄλλα,
Κ' ἐπὶ 'χεις ἓνα μοναχὸ καὶ πᾶ νὰ τὸ σκοτώσῃς;
Παίρνει τὴν παραπόνεσι 'ς τὸ σπίτιν τση γαέρνει.²
Καὶ πιάνει καὶ βαφτίζει το καὶ θγάνει το Λευτέρη,
Κ' ἐταίξεν τὸ ζήχαρη, κουλλούρια μὲ τὸ μέλι.
Ἐ φῆγε καὶ πιὲ πουλάκι μου νὰ γοργομεγαλώσῃς
Κι' ἀνὲν καὶ γένης κυνηγὸς καὶ θγάνης 'ς τὸ κυνηγι
Ὀὐλάν τὰ ἔχνη³ σκότονε, κατάλυε ὅτι βρίσκης,
Τὴν πέρδικα τὴν πλουμιστὴ μὴν τὴνε καταλύσῃ,
Μὰ κεινηνὰ 'ν' μάνα σου κ' ἐγῶμ' ἡ μητρυγιά σου.»

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Τὸ ῥητὸν «Πράττε ὅπως ὁλος ὁ κόσμος» φαίνεται μὲ ἀμφιβόλου ὀρθότητος, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σημαίνει «Ἀροήτευε».

* * Ἡ ζηλοτυπία εἶνε χολὴ πικραίνουσα πᾶν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν γλυκὺ αἴσθημα.

* * Ἡ πολυτέλεια ἀποβαίνει πολλὰκις ἐχθρὰ τῆς φιλοκαλίας.

* * Τὰ ἀτελεύτητα παρὰ πονα προξενοῦσι πλείονα περιφρόνησιν πρὸς τὴν ἀσθένειαν τοῦ παρὰ πονουμένου ἢ οἶκτον πρὸς τὴν δυστυχίαν του.

* * Διανοοῦ πολλὰ, δμῖλει ὀλίγα, γράψε ὀλιγώτερα.

Αἱ Ἠνωμένα: Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς κτκα-

1. Ἀπότου.
2. Ἐπανέρχεται.
3. Κτήνη.

ναλίσκουσι τὸ ἐν τρίτον τοῦ ὀλικοῦ προϊόντος τοῦ καφέ, ὑπερ ὑπολογίζεται εἰς 7, 000, 000 καντάρια ἐτησίως.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ καλῆτερον καὶ τὸ χειρότερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου.

Ἐν τῷ βίῳ τοῦ Αἰσώπου ἀναφέρεται τὸ ἐπόμενον ἀνέκδοτον·

Ἡμέραν τινὰ ὁ φιλόσοφος Ἐάνθος, θέλων νὰ δώσῃ δεῖπνον εἰς τινὰς φίλους, τοῦ παρήγγειλε τὸν δουλὸν τοῦ Αἰσώπου ν' ἀγοράσῃ ὅτι καλῆτερον εὔρη ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Ὁ Αἰσώπος ἠγόρασε μόνον γλώσσας, τὰς δ-ποιὰς ἐμαγείρευσε ποικιλοτρόπως καὶ εἰς τὸ δεῖπνον ἄλλο δὲν παρέθεσεν εἰμὴ γλώσσας.

— Δὲν σὲ παρήγγειλα, τῷ εἶπεν ὁ Ἐάνθος πλήρης ὀργῆς, ν' ἀγοράσῃς ὅτι καλῆτερον εὔρη;

Καὶ ὑπάρχει καλῆτερόν τι τῆς γλώσσης, ἀπήντησεν ὁ Αἰσώπος. Ἡ γλώσσα εἶνε ὁ δεσμὸς τοῦ κοινωνικοῦ βίου, τὸ ἄσυλον τῶν ἐπιστημῶν, τὸ ὄργανον τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ λόγου· διὰ τῆς γλώσσης ἐξευγενίζονται οἱ ἄνθρωποι, διδάσκονται, πείθονται, ἐκπληροῦσι τὸ πρῶτον τῶν καθικόντων καὶ ἱερώτερον, τὸ λατρεύειν τοὺς θεοὺς.

— Αὐρίον, τῷ λέγει ὁ κύριός του, ἀγόρασε ὅτι χειρότερον ὑπάρχει ἐν τῇ ἀγορᾷ. — Τῇ ἐπαύριον ὁ Αἰσώπος δὲν παραθέτει εἰς τὴν τράπεζαν εἰμὴ γλώσσας, λέγων ὅτι· «Ἡ γλώσσα εἶνε τὸ χειρότερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου. Ἡ γλώσσα εἶνε μήτηρ πάσης ἐριδος καὶ παντὸς πολέμου, τροφὴ τῶν δικῶν, πηγὴ πάσης διαίρεσεως. Ἡ γλώσσα εἶνε τὸ ὄργανον τῆς πλάνης, τοῦ ψεύδους, τῆς συκοφαντίας καὶ τῆς βλασφημίας».

«Ἡ καλῆτεροι φίλοι.

«Ἐχω φίλους διαφόρων αἰώνων καὶ τόπων, οἵτινες διέπρεψαν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, τοῖς πολιτικοῖς, ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς λόγοις, λέγει ὁ Πετράρχης, ἐννοῶν τὰ βιβλία. Οὐδεμία ἀνάγκη πολλῶν πρὸς αὐτὰ περιποιήσεων, οὔτε θωπειῶν. Διότι πάντοτε προσφέρονται προθύμως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου. Προσκαλῶ, ἢ ἀποπέμπω αὐτοὺς ὅπου καὶ ὅταν θέλω. Οἱ μὲν αὐτῶν μοι διηγούνται τὰ συμβεβηκότα παρελθόντων χρόνων, οἱ δὲ μοι ἀποκαλύπτουσι τῆς φύσεως τὰ μυστήρια. Τινὲς μὲ διδάσκουσι τὸ καλῶς ζῆν καὶ τὸ ἡσύχως ἀποθνήσκειν· ἄλλοι δὲ διασκεδά-ζουσι τὰς μερίμνας μου διὰ τῶν χαριεντισμῶν καὶ εὐφραίνουσι τὸ πνεῦμά μου διὰ τῆς ποικιλίας. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλοι σκληρόντες τὴν ψυχὴν μου κατὰ τῶν συμφορῶν καὶ τῶν θλίψεων, ἢ περιορίζοντες τὰς ἐπιθυμίας μου. Τὸ δὲ πάντων κάλλιστον, πρὸς ἀνταμοιβὴν τοσοῦτων εὐεργεσιῶν οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτοῦσι παρ' ἐμοῦ, εἰμὴ ἐν δωμάτιον καλῶς κλειόμενον ἐν γωνίᾳ τινὶ τῆς οἰκίας μου ὅπως μένωσιν αὐτόθι ἀσφα-

λείς. Τέλος περιφέρω ἐνίοτε αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ χωρία, ὧν ἡ ἡσυχία ἀρέσκει αὐτοῖς πολὺ μᾶλλον, ἢ ὁ θόρυβος τῶν πόλεων.»

Σοφὸς βράζων ὠρολόγιον.

Ὁ μέγας Ἀγγλὸς σοφὸς Νηούτων (Newton) ἦν πρῶταν τινὰ σφόδρα βεβουθισμένος εἰς μελέτην, ὅτε εἰσῆλθεν ἡ οἰκονόμος του, φέρουσα διὰ τὸ πρόγευμα αὐτοῦ ἐν ὧν, ὅπερ ἤθελε νὰ ἐράσῃ ἐντὸς μικροῦ τινος ἀγγείου. Ὁ Νηούτων, θέλων νὰ ἦνε μόνος, διέταξε τὴν οἰκονόμον ν' ἀπέλθῃ, εἰπὼν ὅτι αὐτὸς θὰ ἐράσῃ τὸ ὦν. Ἡ οἰκονόμος κατέθηκε τὴν χύτραν ἐπὶ τῆς ἐστίας, τὸ ὦν ἐπὶ τῆς τραπέζης, πλησίον τοῦ ὠρολόγιου τοῦ κυρίου αὐτῆς, καὶ τὸν κατέστησε προσεκτικὸν νὰ μὴ ἀφίση τὸ ὦν εἰς τὴν χύτραν πλέον τῶν τριῶν λεπτῶν τῆς ὥρας. Μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν ὅπως λάβῃ τὴν χύτραν. Ἀλλ' ὀπίσθον ἐξεπλάγη ἰδοῦσα τὸν κύριον αὐτῆς ἰστάμενον πρὸ τῆς ἐστίας, κρατοῦντα τὸ ὦν ἐν τῇ χειρὶ, ἐν ᾧ τὸ ὠρολόγιον ἐβράζεν ἐν τῇ χύτρᾳ!

Ἡ τηγανίταις τοῦ Ταγιακιέρα.

Ὁ ἰατρός τοῦ Κυβερνήτου Διονύσιος Ταγιακιέρας εἶχε προσκαλέσει ποτὲ ἐν Ναυπλίῳ φίλους τινὰς, μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων καὶ τὸν εὐφρέστατον ποιητὴν καὶ ἱατρὸν Ἰωάννην Βηλαρᾶν, ἵνα φιλεύσῃ αὐτοὺς τηγανίταις. Ταύτας δὲ ἰδὼν ὁ ποιητὴς τῆς Γιατρικῆς παρηγοριᾶς ἀνεφώνησε περιχαρῆς·

ᾠ! τηγανίταις καλοφκιαζμέναις,

ᾠ! τηγανίταις μὲ τὸ σωρὸ,

Ζαχαρωμέναις καὶ μελωμέναις,

Καὶ μὲ σουσάμι τ' ἀσπρουδερό.

Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ λοφώδης σωρὸς αὐτῶν δὲν ἦτο εὐάλωτος, καὶ ὅτι οἱ δαιτυμόνες ἀπέκαμον ἐπιτιθέμενοι· ἀλλ' ὁ Βηλαρᾶς παρορμηθὲς αὐτοὺς ἐνθουσιῶν εἰς νέαν ἔφοδον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐφροβούντο δυσπεψίαν καὶ ἐπεκαλοῦντο τὴν ἱατρικὴν αὐτοῦ ἀντίληψιν, ὁ ὄπαδὸς τοῦ Ἱπποκράτους σπεύσας προσέθετο νέον ἀφορισμὸν εἰς τοὺς ἀφορισμοὺς τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ, τὸν ἐξῆς·

Ὁ Ἱπποκράτης δὲν ἔχει τώρα

Σταῖς τηγανίταις καθόλου χώρα·

Γιὰ τηγανίταις αὐτὸς δὲν λέγει,

Κι' ἀνίσως εἶπε, ποῖος τὸν τὸ στέργει;

Ἄν εἶπε βλάβουν, μὲ συμπαθάει;

Γιατὶ ἀπὸ τούταις δὲν εἶχε φάει.

Γιὰ φάτε, φίλοι, καὶ μὴν τραβίεστε,

Πῶς θὰ χωνέψουν μὴ συλλογιέσθε.

Ἄλθει ὁ μύλος; ρίξτου ν' ἀλέσῃ,

Κριθᾶρι, στάρι, ὅτι μπρῆσει.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Δεινὰ ἀποτελέσματα τῆς μεταξὺ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν ἐπιγαμίας.

Ὅσῳ ἐπωφελὴς ἀπεδείχθη ἡ διάδοσις τοῦ γένους τῶν οἰκοσίων ζώων ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ

οἰκογενεῖα, τοσοῦτῳ φθοροποιὸς καὶ καταστρεπτικὸς εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀνεφάνη καὶ ὁσημέρην ἀναφάνεται ὁ γαμικὸς σύνδεσμος μεταξὺ ἀτόμων εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἀνηκόντων. Εἶνε τῷ ὄντι λίαν ἀξιοπαρατήρητον ὅτι αὐτὴ ἡ φύσις ἐκδικεῖται καὶ τιμωρεῖ πᾶν κατ' αὐτῆς διαπραττόμενον ἀμάρτημα γάμου μεταξὺ συγγενῶν. Ἐνταῦθα ἀναφέρομεν στατιστικὰ τινὰ παραδείγματα, ὀλίγον μὲν γνωστὰ ἀλλὰ καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα. Ὁ γάλλος ἱατρός Devoy ἐρευνήσας 421 τοιοῦτους γάμους εὔρεν, ὅτι οἱ 22 ἦσαν πάντῃ ἄγονοι· εἰς 17 ἑτέρους παρετήρησε μέγαν ἀριθμὸν δακτύλων· 2 ἔλειπεν ὁ δακτυλιώτης, καὶ εἰς 5 ἄλλους ἐπεκράτει βαιβότης περὶ τὰς κνήμας (στραβοπόδαροι)· εἰς πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἡ ὑγεία τῶν τέκνων ἦτο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἀκροσφαλεστάτη. Συνήθεις πρὸς τούτοις συνέπειαι τῶν συγγενικῶν γάμων εἶνε ἡ κωφότης καὶ ἐνεότης, τὸ ὑδροκέφαλον, ἡ βραδύτης τῆς ὀδοντοφυΐας καὶ ἡ ἔτι βραδυτέρα ἀνάπτυξις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος. Ὅσῳ πλησιέστερος τῆς συγγενείας ὁ βαθμὸς, τοσοῦτῳ λυπηρότερος εἶνε καὶ αἱ συνέπειαι. Ὁ ἀμερικανὸς ἱατρός Lewis περιέγραψε τὰς συνέπειας 28 γάμων μεταξὺ τῶν ἐξ αἵματος ἐξαδέλφων, καὶ 6 γάμων ἄλλων συγγενῶν εἰς τέταρτον βαθμὸν. Ἐκ τῶν οἰκογενειῶν τούτων 7 ἦσαν ἄγονοι· ὅσαι δὲ ἐπιγαμίαι ἐγένιναν μεταξὺ συγγενῶν τρίτου βαθμοῦ ἐγέννησαν κατὰ μέσον ὄρον 6, αἱ δὲ λοιπαὶ 7 τέκνα. Ἐκ τῶν 192 τέκνων τὰ μὲν 58 ἀπέβιωσαν ἅμα γεννηθέντα, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ἐπιζήσαντων 47 ἦσαν ἐκτρώματα ὑπὸ διαφόρων χαλεπῶν νόσων βασιζόμενα, 23 χοιραδικὰ, 4 σεληνιαζόμενα, 9 ἀμβλύνοα, 2 ἄλαλα, 4 εὐθήθη, 2 τυφλά, 2 ἀσχημύτατα, 5 λευκαίθιοι, 6 μύωπες, 32 φιλάσθυνα καὶ μόνον ὀλίγιστα ὑγιαίνοντα. Δὲν δύναται τις νὰ περιγράψῃ πόσον μεταδίδουσι καὶ ἐπαυξάνουσι τὰς οἰκογενειακὰς ἀσθενείας οἱ μεταξὺ τῶν συγγενῶν γάμοι. Καὶ ὁσάκις οἱ νυμφευόμενοι τύχῳσι νὰ ἦνε ὑγιέστατοι, δὲν βραδύνουσι νὰ δειχθῶσιν αἱ φρικαλεαὶ συνέπειαι τῶν παρὰ φύσιν τούτων γάμων, ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγοι διαμένουσι μέχρι τέλους εὐτυχεῖς, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἄνδρες ἰδίως καταλαμβάνονται ὑπὸ ἀηθίας. Μετὰ δεῦτερον, τρίτον κ. τ. λ. γάμον ἐν τῇ αὐτῇ οἰκογενεῖα οἱ ἀπόγονοι ἀποβαίνουσιν ἀείποτε ἀθλιέστεροι καὶ προσλαμβάνουσιν ἰδίον τινὰ χαρακτῆρα προσώπου. Ἄλλως τε δὲ παρεκτὸς τῶν βασιλικῶν οἰκογενειῶν τοιοῦτοι γαμικοὶ σύνδεσμοι εἶνε τὴν σήμερον σπανιώτεροι· ὅπου ὅμως δὲν ὑπάρχει πρόφασις πολιτικῶν συμφερόντων, τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δύναται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς σοβαρὰ παρακίνησις καὶ ἀψευδής. Φρονίμως δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία ποιούσα, ἀπαγορεύει τοὺς μεταξὺ συγγενῶν γάμους.